
Datum 2020-09-18

Information till personuppgiftsansvariga styrelser och nämnder med anledning av EU-domstolens dom i mål C-311/18 (Schrems II-målet)

Bakgrund

Vid överföring av personuppgifter till länder utanför EU/EES är utgångspunkten i dataskyddsförordningen att personuppgiftsansvarig endast får föra över personuppgifter till länder utanför EU/EES (tredjeland) som kan säkerställa en adekvat skyddsnivå. Det vill säga att skyddet för personuppgifterna är ”väsentligt likvärdigt” med det skydd för personuppgifter som finns inom EU/EES.

Den personuppgiftsansvarige har bland annat kunnat hänvisa till dataskyddsavtalet Privacy Shield och standardavtalsklausuler vid överföring av personuppgifter till USA. Dataskyddsavtal och standardavtalsklausuler är mekanismer som ska säkra att en adekvat skyddsnivå för de personuppgifter som överförs uppnås. Det finns också andra mekanismer i dataskyddsförordningen för överföring av personuppgifter till tredjeland såsom bindande företagsbestämmelser och certifiering. Det finns även undantag uppräknade i artikel 49 dataskyddsförordningen som medger överföring under speciella förutsättningar och i begränsad omfattning till tredjeland.

Österrikaren Maximilian Schrems ifrågasatte om överföring av personuppgifter till USA med stöd av Privacy Shield och standardavtalsklausuler säkerställer en adekvat skyddsnivå. Detta utifrån att USA:s myndigheter har tillgång till personuppgifter som överförs till USA genom bland annat omfattande övervakningsprogram. Frågan hamnade till slut hos EU-domstolen för avgörande.

EU-domstolens dom i Schrems II-målet

Den 16 juli 2020 meddelade EU-domstolen domen i Schrems II-målet. I domen konstaterar EU-domstolen att standardavtalsklausuler fortfarande är möjliga för överföring av personuppgifter till tredje land om ett skydd kan uppnås som är väsentligt likvärdigt med den nivå som gäller inom EU/EES. Däremot ogiltigförklarar EU-domstolen dataskyddsavtalet Privacy Shield då domstolen menar att USA inte säkerställer en tillräcklig skyddsnivå bland annat på grund av storskalig övervakning och brist på effektiva rättsmedel för den registrerade.

Personuppgiftsansvarig behöver säkerställa att överföring av personuppgifter till tredjeland har laglig grund

Överföring av personuppgifter som sker med stöd av Privacy Shield till USA är olaglig som en direkt följd av Schrems II-domen. Domen påverkar även överföring som sker till USA och annat tredjeland där väsentligt likvärdig skyddsnivå med den som finns inom EU/EES saknas.

Personuppgiftsansvarig behöver därför säkerställa att alla personuppgiftsbehandlingar i tredjeland sker med laglig grund och bedöma om skyddsåtgärderna är tillräckliga utifrån dataskyddsförordningens krav och att behandlingarna är upptagna i organisationens personuppgiftsbehandlingsregister.

I nuläget råder det stor osäkerhet om vilka skyddsåtgärder som är tillräckliga för att uppnå en väsentligt likvärdig skyddsnivå, och om det överhuvudtaget är möjligt, med den som finns inom EU/EES. Datainspektionen har aviserat att ytterligare vägledning är på gång men har inte meddelat när en sådan vägledning kan komma. I väntan på vägledning från Datainspektionen kan personuppgiftsansvarig behöva göra dokumenterade bedömningar utifrån den information som finns och som kan inhämtas från eventuellt personuppgiftsbiträde.

Avslutningsvis

Har ni frågor kring tredjelandsöverföring eller behöver råd och stöd är ni välkomna att kontakta ert dataskyddsombud.

På Datainspektionen hemsida finns ytterligare information och där finns även domen i sin helhet.

GÖTEBORGS STAD

Dataskyddsenheten